

Keskusliiton Memo.

18.11.1932

Pääjohtaja R. Ryti

Koskee:

Suomen Pankki

Ruotsin-Englannin kauppasopimusneuvottelu-
jen valmistelua.

Pääkonsuli Solitanderin kehoituksesta lähe-
tän täten jäljennöksen otsikoitua asiaa kos-
kevasta selostuksesta.

Kunnioittaen

M. Heikel

*Pannaan arkistoon
erikseen mappiin
kauppasopimusneu-
vottelujen koskevia
kirjoja.*

Pyydämme vastausta: _____

Merk. _____

Ruotsin-Englannin kauppasopimusneuvottelujen
valmistelut.

Koska oli oletettava, että Ruotsin-Englannin kauppasopimusneuvottelut saataisiin käyntiin niin pian kuin Ottavan konferenssin päätökset olivat tulleet ratifioiduiksi, ryhdyttiin Ruotsissa jo viime kesäkuussa valmistaviin toimenpiteisiin tulevia neuvotteluja silmällä pitäen. Asia otettiin aluksi pohdittavaksi viime keväänä nimitetyn seitsemäntoista-henkisen kauppasopimusneuvottelukomitean (1923 års handelssakkunniga) työvaliokunnassa, jonka muodostavat puheenjohtaja, Kommerskollegiumin pääjohtaja Fryxel¹ sekä jäsenet teollisuusliiton toimeenpaneva johtaja Lundvik, vientiyhdistyksen toimeenpaneva johtaja Nylander, ulkoasiaindepartementin kauppasopimusosaston päällikkö Richert ja kauppadepartementin valtiosihteeri Bergendahl. Kysymys koski lähinnä Ruotsin puolelta esitettäviä toivomuksia vastaavissa neuvotteluissa. Tätä asiaa koskevien tutkimusten keskittämiseksi annettiin Kommerskollegiumin teollisuusosaston päällikön, kauppaneuvos Sohlmanin tehtäväksi valmistaa yksityiskohtainen selostus asiasta. Jotta komiteatyö samalla sujuisi vaivattomammin ja joustavammin, muodostettiin viime lokakuun alussa erityinen traktatberedningen-niminen komitea, johon tuli kuulumaan edellämainitun kauppa-asiantuntijakomitean työvaliokunnan jäsenet sekä sitäpaitsi maatalouden erikoistuntijana riksdagin jäsen Pehrsson i Bramatorp. Puheenjohtajan tehtäviä tässä uudessa komiteassa hoitamaan määrättiin ulkoasiainministeri tai kauppaministeri tai kummankin estettynä ollessa pääjohtaja Fryxell.

Valmistelutöitä ovat kauppaneuvos Sohlman, hänen apulaisekseen määrätty jaostopäällikkö Alsén sekä uusi traktatberedningen-komitean jatkaneet hyvin tarmokkaasti. Komitean sihteerinä on toiminut ulkoasiaindepartementin sihteeri Sohlman. Komitea on m.m. kääntynyt Ruotsin tärkeimpien taloudellisten järjestöjen puoleen pyytäen niiltä yksityiskohtaisia tie-

toja niiden suhtautumisesta vastaisten neuvottelujen yhteydessä esiintyviin kysymyksiin. Tärkeimmät näistä järjestöistä, joista osa on suoranaistekin komiteassa edustettuna, ovat vientiyhdistys, teollisuusliitto, rautakonttori (Järnkontoret), paperiyhdistys, sellulosayhdistys ja puuvientiyhdistys. Nämä ovat omassa keskuudessaan muodostaneet erityisiä komiteoita asioiden käsittelyä varten, ja traktaattikomitea on niiden kanssa ollut alituisessa vuorovaikutuksessa. Niinpä kävi esim. paperiyhdistyksen puolesta kymmenen henkeä käsittävä valtuuskunta traktaattikomitean täysistunnossa neuvottelemassa paperiteollisuutta kiinnostavista kysymyksistä. Useimmat järjestöt ovat kaikille jäsenilleen toimittaneet kiertokyselyjä, joiden sisälllys on pääasiassa keskittynyt seuraavaan viiteen kysymykseen:

1. Ovatko Englannin uudet tullit vaikeuttaneet tai tehneet mahdottomaksi valmistamienne tuotteiden sijoittamisen Englannin markkinoilla?

2. Onko uusien tullimääräysten tulkinta tuottanut teille vaikeuksia ja missä suhteessa?

3. Tuottaako teidän valmistamillenne tuotteille Englannin markkinoilla pahinta kilpailua Englannin omat tuotteet, dominioiden tuotteet tai jotkut muut? Mistä tuotteista tällöin on lähinnä kysymys?

4. Onko Teillä erityisiä toivomuksia Englannin nykyisten tullimääräysten tulkintaan tai soveltamiseen nähden?

5. Onko Teillä muita näkökantoja tässä yhteydessä esitettävänä?

Suurin piirtein katsoen on näihin kysymyksiin vastannut koko Ruotsin teollisuus. Ja kiertokysely on joka suhteessa vastannut tarkoitustaan, mikäli tšekäläinen ulkoasiaindepartementin vakuuttaa. Sen avulla on saatu sangen täsmällinen kuva Englannin uusien tullien ja Ottawan sopimusten synnyttämästä tilanteesta ruotsalais-englantilaisen kaupankäyn-

nin kannalta arvosteltuna.

Samalla on traktaattikomitea laadituttanut yleiskatsauksellisia tilastotaulukkoja, jotka sopivalla tavalla täydentävät yksityisten järjestöjen laatimia selostuksia ja katsauksia. Niinpä on olemassa erityinen tilastotaulukkojen sarja, jossa valaistaan kunkin Englannin ja Ruotsin Englantiin ja kokonaistuontia Englantiin vuosina 1930, 1931 ja 1932, Englannissa kannettavia tulleja j.n.e.

Kuluvan marraskuun 5 p:nä lähti kauppaneuvos Sohlman Lontooseen jättääkseen Englannin hallitukselle Ruotsin memorandumien, jonka sisällyksestä lähetystö on aikaisemmin tiedottanut Ulkoasiainministeriölle. Jättäminen tapahtui marraskuun 8 päivänä, jolloin Ruotsi samalla vastaanotti Englannin vastaavan memorandumien. Hra Sohlman oli samalla saanut määräyksen jäädä Lontooseen jatkaakseen yhdessä Ruotsin sikäläisen pääkonsulin Sahlinin kanssa yhteyden ylläpitämistä Englannin asianomaisten viranomaisten kanssa siksi kunnes neuvottelut varsinaisesti alkavat. Hra Sohlmanin sihteerinä Lontoossa toimii häntä matkalle seurannut lähetystösihtööri Allard. Oletettavasti alkavat neuvottelut varsinaisesti tämän kuun 25 päivän paikkeilla, jolloin pidetään neuvottelukuntien ensimmäinen täysistunto.

Ruotsin neuvottelukunnan jäseniksi on paitsi edellämainittuja herroja Richert, Lundvik ja Sohlman, määrätty Ruotsin vientiyhdistyksen johtokunnan puheenjohtaja Prytz, entinen maatalousministeri, von Stockenström ja postihallituksen pääjohtaja Örne. Hra Prytz toimii puheenjohtajana, ja sihteerinä on hra Allard. Sitäpaitsi on Kunink. Maj. määrännyt Ruotsin lähettilään Lontoossa Palmstiernan olemaan tarpeen vaatiessa neuvotteluissa läsnä (skall i den utsträckning som kan befinnas lämpligt närvara vid förhandlingarna). Lisäksi on ulkoasiainministerille annettu valtuutua kutsua tarpeellinen määrä asiantuntijoita neuvottelukunnan avuksi, ja on asiantuntijadelegation puheenjohtajaksi määrätty pää-

konsuli Sahlin Lontoossa. Asiantuntijoiksi on toistaiseksi määrätty rautakonttorin johtaja Wahlberg, puunvientiyhdistyksen johtaja Ekman, paperiyhdistyksen johtaja Jahn ja sellulosa-yhdistyksen johtaja Lundgren. Myöhemmin nimitetään myöskin tarpeen vaatiessa m.m. maatalouden asiantuntijoita.

Tukholmassa, marraskuun 15 päivänä 1932.

T.Snellman.

Lähetystösihteeri.